

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **1/ M.**, bytom V. a **2/ H.**, bytom V., oboch zastúpených **JUDr. Ing. Jánom Felšöcim**, advokátom so sídlom M. R. Štefánika 1, Pezinok, proti žalovanému **Krajskému stavebnému úradu v Bratislave**, so sídlom Lamačská cesta 8, Bratislava, za účasti: **1/ Ing. Z.**, bytom K., zastúpeného **JUDr. Eubomirom Volochom**, advokátom so sídlom Robotnícka 9, Bratislava, a **2/ P.**, bytom K., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A/2008/1840-2/HLO z 10. apríla 2008, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 09. februára 2011, č. k. 2S/106/2008-102, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 09. februára 2011, č. k. 2S/106/2008–102 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej ak „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. A/2008/1840-2/HLO z 10. apríla 2008, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcov a potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Mestskej časti Bratislava – Nové mesto sp. zn. ÚK a SP–2007/1654-EKT z 10. decembra 2007, ktorým podľa ustanovení § 39a ods. 4, § 62 a § 66 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), v spojení s vyhláškou č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona (ďalej len „vyhláška č. 453/2000 Z. z.“) povolil v spojenom územnom a stavebnom konaní stavbu „Podzemná garáž so spojovacou chodbou“ na pozemku parc. č. X. a č. ..X. katastrálne územie B.B., stavebníkom Ing. Z. a I. a pre umiestnenie a realizáciu stavby stanovil podmienky.

Rozhodol tak v konaní podľa § 247 a nasl. OSP, keď vychádzajúc z ustanovení § 34 ods. 1 a 2, § 59 ods. 1 a § 140 stavebného zákona a § 3 ods. 2 veta prvá a ods. 4, § 32 ods. 1 a § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) mal za to, že prvostupňový správny orgán nekonal so žalobcami ako účastníkmi stavebného konania pokiaľ ide o parcelu č. X. katastrálne územie B. z titulu spoluvlastníctva tejto dotknutej parcely, odňal im možnosť zúčastniť sa konania pred správnym orgánom, a teda žalobcovia nemohli v konaní účinne obhajovať svoje práva a záujmy.

Krajský súd mal za to, že v konaní prvostupňového správneho orgánu sa vyskytli vady, pričom tieto vady v postupe prvostupňového správneho orgánu neodstránil ani žalovaný v odvolacom konaní. Podľa krajského súdu je zrejmé, že prvostupňový správny orgán po začatí konania vykonal dňa 12. októbra 2007 miestne zisťovanie – obhliadku bez účasti iných účastníkov konania, t. j. aj bez účasti a vedomosti žalobcov a následne oznámil žalobcom začatie spojeného územného a stavebného konania a zároveň upustil od ústneho konania a miestneho zisťovania.

Z tohto vyvodil krajský súd záver, že prvostupňovému správne orgánu zrejme neboli známe pomery staveniska, keď nepostrehol, že s dotknutým pozemkom stavebníka bezprostredne susedí pozemok žalobcov, ktorí svoj nesúhlas písomne oznámili stavebnému úradu. Takto potom podľa názoru krajského súdu stavebné povolenie vôbec nezohľadňuje skutočný stav veci, keďže stavebný úrad nepostrehol, že žalobcovia sú vlastníkami susedného pozemku a takúto okolnosť vôbec neskúmal a nijako sa s ňou vo svojom rozhodnutí nevysporiadal. V odvolaní namietané skutočnosti odvolací orgán nevyhodnotil správne, keď konštatoval, že prvostupňový orgán skúmal podmienky umiestnenia stavby na hranici pozemku. Odvolací správny orgán len uviedol, že žalobcovia mali sami upozorniť na to, že sú vlastníkami aj ďalšieho pozemku. Takéto konanie správneho orgánu je podľa názoru krajského súdu v rozpore so zásadou materiálnej pravdy a správne orgány tak porušili ďalšiu zásadu správneho konania, a to zásadu súčinnosti upravenú v § 3 ods. 2 správneho poriadku, keď nechránili záujmy žalobcov a nepostupovali v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania. Vo vzťahu k rozhodnutiu žalovaného krajský súd dôvodil, že druhostupňový správny orgán mal dať možnosť žalobcom sa vyjadriť k veci, a to najmä po tom, čo zistil, že prvostupňový orgán ich opomenul ako vlastníkov susedného pozemku. Poukázal pritom na to, že rozhodnutie správneho orgánu malo vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci, pričom zákon výslovne uvádza povinnosť správneho dať možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a uplatniť návrhy. Účelom je zabezpečiť, aby podklad pre rozhodnutie zahŕňal všetky rozhodujúce skutkové a právne významné okolnosti prípadu,

pretože len na základe úplných a správnych podkladov môže byť vydané rozhodnutie, ktoré je nielen v súlade so zákonom, ale aj spravodlivé.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešným žalobcom priznal voči žalovanému náhradu trov konania vo výške 439,05 eura na účet ich právneho zástupcu.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie nestotožniac sa s dôvodmi tohto rozsudku a domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Nesúhlasil s vyhlásením, že boli porušené zásady súčinnosti, materiálnej pravdy, a že so žalobcami sa nejednalo ako s účastníkmi konania a boli opomenutí. Apelujúc na skutočnosť, že žalobcovia boli účastníkmi stavebného konania v súlade s § 59 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona uviedol, že im boli zabezpečené všetky ich procesné práva, na základe čoho aj využili možnosť podať námietky a podať odvolanie voči vydanému rozhodnutiu, a preto ich tvrdenie o odňatí možnosti zúčastniť sa na konaní nie je pravdivé, nakoľko procesné úkony uvedené vyššie môže vykonať v konaní len účastník konania.

Žalovaný poukázal na to, že prvostupňový správny orgán účastníkom konania písomne oznámil začatie spojeného územného a stavebného konania a upustenie od ústneho pojednávania, pričom zo spisového materiálu, z oznámenia o začatí konania i z rozdeľovníka, je zrejmé, že žalobcom bolo toto oznámenie doručované, a že bola vznesená námietka z ich strany, ale bez akéhokoľvek odôvodnenia. Prvostupňový správny orgán sa s ňou zaoberal a zároveň ju vyhodnotil. Krajský súd vo svojom rozhodnutí poukazuje na skutočnosť, že so žalobcami sa nekonalo ako s účastníkmi konania z titulu vlastníctva parcely č. X., avšak z geometrického plánu č. X. zo dňa 27. septembra 2010 je jasné, kde sa nachádza uvedená parcela č. X., je susediacou parcelou s parcelou stavebníka, čiže parc. č. ..X. a parc. č. X., na ktorých bola povolená stavba. Z vyššie uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že stavebný úrad skúmal susediace parcely, na základe čoho stanovil okruh účastníkov konania a oznámil žalobcom ako vlastníkom susedných pozemkov začatie konania a možnosť uplatnenia námietok. Poukázal i na to, že stavebný úrad neoznamuje začatie stavebného konania s poukazom na susedné pozemky, ale k parcele, ktorej sa týka vydanie stavebného povolenia, oznámenie sa doručuje vlastníkom dotknutých susediacich pozemkov tak, ako to vyplýva z prvostupňového administratívneho spisu.

Žalovaný zdôraznil, že žalobcovia mali postavenie účastníkov konania, keďže pozemky, ktoré vlastní stavebný úrad vyhodnotil ako susedné pozemky, ktorých užívanie môže byť stavebným povolením priamo dotknuté. Podľa žalovaného žalobcovia ako účastníci

konania mali možnosť využiť všetky procesné práva a aj ich využili. Keďže obsahom námietok žalobcov bol iba všeobecný nesúhlas so stavbou bez bližšieho zdôvodnenia, stavebný úrad nebol povinný takouto námietkou konkrétnejšie sa zaoberať, splnil si však zákonnú povinnosť a rozhodol o nej vo výrokovej časti rozhodnutia. Žalovaný dodal, že mu nie je zrejmé, na základe čoho krajský súd a žalobcovia dospeli k záveru, že žalobcom bolo odopreté právo účinne hájiť ich oprávnené záujmy.

Vytkol krajskému súdu, že vo svojom odôvodnení nesprávne použil slovné spojenie „miestne zisťovanie – ohliadku“, ktorú terminológiu je potrebné vnímať, ako dva rozdielne procesné úkony. Pokiaľ krajský súd ďalej uviedol, že na „miestnom zisťovaní – ohliadke“ neboli prítomní účastníci konania, žalovaný poukázal na to, že na ohliadku ako na jeden z dôkazných prostriedkov, ktorý môže správny orgán vykonať v rámci dokazovania, je správny orgán povinný prizvať účastníkov konania, ale na miestne zisťovanie, ktoré bolo v danej veci vykonané, správny orgán nie je povinný prizvať účastníkov konania. Na základe vyššie uvedeného je podľa žalovaného zrejmé, že ani prvostupňový tak ako ani druhostupňový správny orgán, neporušili zásady materiálnej pravdy a súčinnosti, konali so žalobcami ako s účastníkmi konania, čo vyplýva aj z jednotlivých uskutočnených procesných úkonov žalobcov.

Čo sa týka samotnej stavby, podzemná garáž, umiestnená v dĺžke 7,25 m na spoločnej hranici medzi pozemkom stavebníkov a pozemkom žalobcov nebráni riadnemu užívaniu pozemku parc. č. X., neobmedzuje ho konštrukciou ani tienením. Stavebný zámer žalobcov na pozemku parc. č. X. nie je žalovanému známy, aj keď na pojednávaní bola prednesená táto otázka, ale žalobcovia sa k nej nikdy konkrétne nevyjadrili. Preto bude ťažké, tak ako to uviedol krajský súd vo svojom rozhodnutí, skúmať, v čom stavebník prekáža postavenou garážou v realizovaní zámerov, ktoré žalobcovia nevedeli konkretizovať ani na poslednom uskutočnenom pojednávaní na otázku predsedu senátu na krajskom súde dňa 09. februára 2011, kedy bol vyhlásený napadnutý rozsudok. Strop garáže sa zatrávením zjednotí s terénom pozemku pri rodinnom dome, nedôjde ani k zhoršeniu existujúcich svetlo technických pomerov na susedných pozemkoch. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný konštatoval, že žalobou napadnuté rozhodnutie úradu bolo vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi a na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a správneho právneho posúdenia veci, pričom bolo riadne odôvodnené v zmysle ustanovenia § 47 ods. 3 správneho poriadku, t. j. poskytovalo dostatočnú skutkovú a právnu oporu výrokovej časti rozhodnutia. Žalovaný v odvolacom konaní podrobne a v celom rozsahu preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie, ako aj postup prvostupňového správneho orgánu v konaní, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, spolu s predloženým spisovým materiálom, porovnal

výrokovú časť aj odôvodnenie napadnutého rozhodnutia s príslušnými hmotnoprávnymi a procesnoprávnymi predpismi, a dospel k záveru, že nie je dôvod na jeho zrušenie.

Záverom odvolania preto žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako príslušný odvolací súd, napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako nezákonný zrušil, alebo aby ho zmenil tak, že žalobu zamietla.

Žalobcovia ani účastníci konania sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadrili, odvolací návrh nepodali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Súdny v správnom súdnictve preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

Správne súdnictvo je založené na súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutí ako aj im predchádzajúcich konaní pred správnym orgánom. Právnym základom pre prieskum zákonnosti rozhodnutí ako aj im predchádzajúcich konaní sú právne úvahy a z nich vychádzajúce právne závery správnych orgánov pri aplikácii konkrétnych zákonných ustanovení na zistený skutkový stav.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa zákonného ustanovenia § 247 ods. 1 OSP treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva

vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, a to z pohľadu, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP). Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 OSP).

Podľa § 39a ods. 4 stavebného zákona stavebný úrad spojí územné konanie o umiestnení stavby so stavebným konaním pri jednoduchej stavbe alebo jej prístavbe a nadstavbe, ak sú podmienky umiestnenia jednoznačné vzhľadom na pomery v území; pri ostatných stavbách tak urobí za predpokladu, že podmienky na ich umiestnenie vyplývajú z územného plánu zóny.

Podľa § 59 ods. 1 stavebného zákona účastníkmi stavebného konania sú:

- a) stavebník,
- b) osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté,
- c) ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu,
- d) stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba,
- e) projektant v časti, ktorá sa týka projektu stavby.

V ustanovení § 59 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona je okruh účastníkov vymedzený tak, že pre postavenie účastníka konania nepostačuje vlastnícke alebo iné právo k susednej nehnuteľnosti, ale musí byť splnená aj podmienka, že vlastnícke právo alebo právom chránené záujmy alebo povinnosti suseda môžu byť stavebným povolením dotknuté. Túto otázku vždy posudzuje stavebný úrad podľa okolností konkrétneho prípadu a na základe toho vymedzí okruh účastníkov konania.

Podľa § 61 ods. 1 stavebného zákona stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania dotknutým orgánom, všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním. Súčasne ich upozorní, že svoje námietky môžu uplatniť najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne. Na pripomienky a námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní alebo pri prerokúvaní územného plánu zóny, sa neprihliada. Stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania do 7 dní odo dňa, keď je žiadosť o stavebné povolenie úplná.

Pred oznámením začatia stavebného konania musí stavebný úrad dôsledne vymedziť okruh účastníkov konania podľa kritérií uvedených v § 59 stavebného zákona a taktiež spolupôsobiacie dotknuté orgány, ktoré sú všeobecne uvedené v § 125 až 127 a v § 140a stavebného zákona. Osobitne posúdi postup podľa § 61 ods. 2 stavebného zákona, t. j., či upustí od miestneho zisťovania, prípadne od ústneho pojednávania.

Podľa § 61 ods. 3 stavebného zákona stavebný úrad oznámi účastníkom začatie stavebného konania najmenej 7 pracovných dní pred konaním miestneho zisťovania prípadne ústneho pojednávania. Ak stavebný úrad upustí od ústneho pojednávania, určí, do kedy môžu účastníci uplatniť námietky, a upozorní ich, že sa na neskoršie podané námietky neprihliadne.

V stavebnom konaní platí koncentračná zásada, ktorá znamená, že po termíne určenom stavebným úradom sa na pripomienky a námietky účastníkov konania neprihliada a stanoviská dotknutých orgánov, ktoré sa nevyjadrili, sa považujú za kladné. Stavebný úrad však musí zainteresované subjekty na túto skutočnosť písomne upozorniť a jednoznačne určiť lehotu na uplatnenie ich pripomienok a námietok.

Účelom zásady koncentrácie konania v stavebnom konaní je stanovenie určitých limitov stavebného konania a jej cieľom je zamedziť neustálemu generovaniu nových námietok, ktoré by v konečnom dôsledku bránili akejkolvek stavebnej činnosti.

Krajský súd podľa citovaných zákonných ustanovení a zásad nepostupoval dôsledne, keď ponechal celkom bez povšimnutia, že žalobcovia boli prvostupňovým správny orgánom

v oznámení o začatí stavebného konania č. ÚK a SP–2007/1654-EKT zo 06. novembra 2007 (č. 1. 5 administratívneho spisu), ktoré im bolo doručené dňa 13. novembra 2007, riadne poučení o práve vzniesť do 7 pracovných dní od doručenia oznámenia námietky a o koncentračnej zásade (§ 61 ods. 3 stavebného zákona) ako aj o možnosti nahliadať do spisu a do podkladov rozhodnutia. Taktiež ponechal krajský súd bez povšimnutia, že vzhľadom na koncentračnú zásadu boli žalobcovia povinní vyčerpať všetky prostriedky k ochrane svojich práv, ktoré mali procesne k dispozícii už v prvostupňovom správnom konaní včítane námietok podľa § 6 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej len „vyhláška č. 532/2002 Z. z.“), a to v lehote stanovenej stavebným úradom, ktoré právo realizovali tak, že listom doručeným stavebnému úradu dňa 22. novembra 2007 oznámili svoj nesúhlas „s výstavbou: *Garáž a spojovacia chodba na poz. parc. č. X. a ..X. kat. úz. Vinohrady, na Vlárskej ulici v Bratislave*“ bez uvedenia akýchkoľvek dôvodov.

Ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu, túto nekonkrétnu námietku prvostupňový správny orgán vo svojom rozhodnutí vyhodnotil v zmysle § 66 ods. 1 veta prvá stavebného zákona ako neopodstatnenú a v plnom rozsahu ju zamietol. Až v odvolaní proti stavebnému povoleniu žalobcovia namietali, okrem nedostatočne zisteného skutkového stavu, že podzemná garáž má byť vybudovaná na hranici pozemku parc. č. ..X. s ich pozemkom X., čím nie je dodržaná požiadavka vzdialenosti od spoločnej hranice s týmto ich pozemkom a čo obmedzuje možnú budúcu stavbu na ich pozemku z dôvodu dodržania vzdialenosti stavieb v zmysle vyhlášky č. 532/2002 Z. z.. Žalovaný k odvolaniu žalobcov zadovážil stanovisko projektanta Ing. Arch. J., z ktorého stanoviska vyplýva, že navrhovaná podzemná garáž je umiestnená na hranici pozemku č. ..X. pri susednom pozemku parc. č. X., že garáž nezasahuje žiadnou časťou do pozemku č. X., že líc konštrukcie je vzdialený od majetkoprávnej hranice 150 mm a že vonkajší povrch obvodovej steny bude z monolitického betónu, ktorý nebude vyžadovať údržbu zo strany pozemku parc. č. X.. Zo stanoviska je zrejmé, že v súlade s § 6 odsekom 2 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. nebude navrhovaná stavba trvalo obmedzovať užívanie susedného pozemku – parcely č. X. (č. 1. 13 administratívneho spisu). Žalovaný vo svojom rozhodnutí odvolacie námietky žalobcov, hoci boli podané oneskorene, podrobne vyhodnotil na str. 3 a 4 napadnutého rozhodnutia.

Takto potom závery krajského súdu, že správne orgány nekonali so žalobcami ako s účastníkmi konania pokiaľ ide o parc. č. X. a neposkytli žalobcom dostatočnú

súčinnosť, nemajú oporu v administratívnom spise. Z obsahu administratívneho spisu podľa názoru najvyššieho súdu nevyplýva, že by postupom správneho orgánu došlo k popretiu základných zásad správneho konania ako je zásada aktívnej súčinnosti účastníkov konania a zásada materiálnej pravdy. Nebolo tiež preukázané, že by správny orgán v správnom konaní nevytváral optimálne podmienky na uplatnenie práva žalobcov, t. j. byť aktívnym činiteľom v rámci konania. Žalobcovia boli o svojich právach i povinnostiach účastníkov konania správnym orgánom náležite poučení a mali možnosť vzniesť námietky a pripomienky voči spojenému územnému a stavebnému konaniu i možnosť oboznámiť sa s obsahom spisového materiálu a podkladmi rozhodnutia. Prípadné nevyužitie práva uplatniť konkrétne námietky (§ 61 ods. 1, resp. ods. 3 stavebného zákona) ani práva nazerať do spisu (§ 23 správneho poriadku v spojení s § 140 stavebného zákona) zo strany žalobcov, nemožno vyhodnotiť v neprospech správneho orgánu.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že každý demokratický štát ochranu subjektívnych práv len ponúka, ale nevnucuje a že „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. To plne platí aj pri uplatňovaní zákonných procesných práv podľa 61 ods. 1 stavebného zákona, či § 137 stavebného zákona, ak sa námietky týkajú vlastníckych a užívacích práv k pozemkom a stavbám, o ktorých podľa právneho poriadku prináleží rozhodovať súdu v občianskom súdnom konaní.

Dôvodná bola i odvolacie námietka žalovaného, že krajský súd stotožnil miestne zisťovanie s iným dôkazným prostriedkom – ohliadkou. Miestne zisťovanie, ktoré sa uskutočňuje spravidla komisionálne, vykonáva stavebný úrad pre riadne objasnenie veci a zistenie skutočného stavu na účely zistenia alebo overenia skutočností potrebných v súvislosti s vydaním rozhodnutia v konaní podľa stavebného zákona. Ohliadka (§ 38 správneho poriadku) je typickým dôkazným prostriedkom, pomocou ktorého správny orgán získava poznatok o dôležitej skutočnosti, ktorá má byť podkladom pre správne rozhodnutie. Ohliadku nariadi správny orgán spravidla vtedy, ak predložené dôkazy neposkytujú spoľahlivý podklad pre vydanie rozhodnutia alebo ak niektoré skutočnosti sú medzi účastníkmi sporné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po podrobnom oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu na rozdiel od záveru krajského súdu je toho názoru, že rozhodnutie žalovaného poskytuje dostatočný základ na jeho vecné preskúmanie, preto zo zhora uvedených dôvodov napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 250ja ods. 3 vety druhej OSP a § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a v zmysle § 221 ods. 2 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej OSP mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude vec znova prejednať a o nej rozhodnúť, pričom sa bude musieť podrobne vecne vypoariadať so žalobnými dôvodmi aj námietkami žalovaného vznesenými v odvolaní, a to s prihliadnutím na predmet konania, a jeho nové rozhodnutie musí zodpovedať zákonu včítane riadneho odôvodnenia. Najvyšší súd považuje za potrebné opätovne upriamiť pozornosť krajského súdu aj na koncentračnú zásadu vyjadrenú v ustanovení § 61 ods. 1, resp. § 3 stavebného zákona, ktorou je stavebné konanie ovládané, na základe čoho bude potrebné posúdiť aj dispozičnú možnosť žalobcov vo vzťahu k žalobným dôvodom.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o u z n e s e n i u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková